

Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta

Katedra rusistiky a lingvodidaktiky

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Natalia Šiffner, B.Soc.Sc.

Název diplomové práce: Способы мотивации учеников в учебных пособиях для обучения русскому языку

Studijní program: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy – ruský jazyk

Titul, jméno a příjmení oponenta práce: PhDr. Jakub Konečný, Ph.D.

Hodnocení diplomové práce:

Kritérium:	Maximální počet bodů	Získaný počet bodů
Aktuálnost a přiměřenost tématu	10	10
Formulace cílů a úroveň jejich naplnění	10	9
Vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování	10	8
Vyváženost teoretické a praktické části, proporcionalita a návaznost jednotlivých kapitol	10	9
Přístup autora k řešení problematiky	10	9
Úroveň zobecnění a formulace závěrů	10	8
Reprezentativnost a rozsah použité literatury	5	4
Práce s odbornou literaturou a dodržování bibliografických norem	10	9
Jazyková úroveň práce	10	8
Formální náležitosti práce	5	3
Úroveň cizojazyčného resumé	5	4
Odborný přínos práce a možnost jejího praktického využití	5	4
Celkem	100	85

Výsledek kontroly práce systémem Theses.cz: shody nalezeny

Nalezeny shody se 4 dokumenty v celkovém rozsahu max. 1 %. Výsledky kontroly jsou z hlediska hodnocení práce irelevantní.

Výsledek kontroly práce systémem Turnitin: shody nalezeny

Nalezeny shody v celkovém rozsahu 9 %, přičemž shody s dílčími zdroji nepřesahují 1 %. Z hlediska hodnocení jsou výsledky irelevantní.

Stručné verbální hodnocení:

Předkládaná diplomová práce zpracovává velmi aktuální a v rámci didaktiky cizojazyčné výuky důležité téma motivace. Autorka práce zkoumá způsoby, jakými může právě učebnice podporovat či naopak snižovat úroveň motivace žáků k výuce ruštiny jako dalšího cizího jazyka na 2. stupni základní školy. Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, jednotlivé kapitoly obou částí mají logickou strukturu, praktická část se opírá o poznatky předložené v teoretické části. V úvodu práce diplomantka jasně a strukturovaně formuluje cíle práce i metody vedoucí k jejich dosažení.

Z formálního hlediska práce vykazuje řadu typografických nepřesností a chyb, zejména se velmi často opakuje umístění předložky na konci řádku (namísto jejího spojení pevnou mezerou se slovem). Zdroje pro zpracování teoretické práce jsou voleny převážně vhodně, v některých případech se jedná o poměrně zastaralé publikace. Práce je psána kultivovaným a odborným ruským jazykem, její úroveň však snižují opakující se chyby – překlepy, nesprávné vazby či nevhodně použitá slova (převážně způsobeno interferencí češtiny na diplomantčin projev v ruském jazyce). Stejně tak české texty (abstrakt, resumé) vykazují řadu konstrukcí a vazeb, které odpovídají spíše ruskému jazyku.

Praktická část práce obsahuje popis metodologie zkoumání vč. informace o formulaci kritérií hodnocení učebnic, podrobné výsledky analýzy částí tří vybraných učebnicových souborů pro výuku ruštiny jako dalšího cizího jazyka, z nichž však reálně je využitelný v dnešní době pouze jeden (Klassnyje družja), další (Pojechali) je přes 20 let starý, a tedy neaktuální a přes veškeré objektivně pozitivní a kladné stránky pro potřeby výuky v současné době nepoužitelný – diplomantka navíc analyzovala první, druhý a třetí díl, přičemž první a druhý díl byly zpracovávány pro výuku ve 4. a 5. třídě základní školy, tudíž nejsou vhodné pro práci s žáky na 2. stupni. Třetí analyzovaný soubor (Vremena) je spíše ukázkou nepovedené a nevhodné adaptace učebnice pro výuku v jiném jazykovém prostředí, nežli vhodným a použitelným výukovým médiem.

Výsledky analýzy jsou prezentovány velmi podrobně a srozumitelně, autorka každý učebnicový soubor hodnotí s pomocí jí formulovaných kritérií, kterým jsou přidělovány body. Bodové hodnocení je spíše subjektivní, navržená kritéria naopak hodnotím pozitivně. Zjištění jsou následně shrnuta a zobecněna, u každého titulu diplomantka uvádí silné a slabé stránky. Ty jsou následně využity v poslední kapitole praktické části, kde studentka formuluje doporučení pro vyučující, jak lze využít silné stránky dotčených učebnicových souborů a jak eliminovat možné negativní dopady identifikovaných nedostatků, a to vždy s cílem zvýšení motivace žáků pro výuku ruštiny jako dalšího cizího jazyka.

Doporučené otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. V kritériu 1 (logická struktura učebnice) je hodnoceno rozložení témat do jednotlivých lekcí učebnice. Na základě čeho a ve vztahu k čemu bylo hodnocení tohoto aspektu učebnic prováděno?
2. Proč jste si pro analýzu zvolila 1. a 2. díl učebnice Pojechali, když existuje (jak ve své práci sama uvádíte) Pojechali Rychlý start, který je určen právě pro práci na 2. stupni?
3. Za negativní stránku učebnice Pojechali 1 považujete dle provedené analýzy chaotičnost a nelogickou strukturu lekcí v rámci předazbukového období. Domníváte se, že činnosti, které do tohoto období výuky ruštiny spadají lze provádět bez učitele a je tedy nezbytné, aby byli žáci schopni práce sami (například doma)?
4. Jaká je podle Vašeho názoru role metodické příručky? Seznámila jste se s těmito částmi Vámi analyzovaných učebnicových souborů. Pokud ano, jak byste je zhodnotila?
5. K nedostatkům jednotlivých titulů radíte také absenci práce s grafickou stránkou jazyka v učebnici (s konstatováním, že je tento aspekt výuky jazyka zařazen do pracovního sešitu, případně písanky). Proč se domníváte, že by toto mělo být také součástí učebnice a jakým způsobem by měla být výuka grafiky do učebnice zařazena?

Doporučuji práci k obhajobě: ANO

Datum: 30. 12. 2023

Podpis oponenta diplomové práce: